

A KRE tanító szakos hallgatói

Életre kelt hagyomány

Tisztelt Szerkesztőség! Tisztelt Olvasók!

Egyéni tanítási gyakorlatunk hetében, az Újpesti Bajza József Általános Iskolában először rendezték meg a tanítók napját, amelyet Gergely-napon ünnepelünk, március 12-én. Erre a napra különleges programokkal készült minden tanító és tanító szakos hallgató a gyerekek számára, amelyek legtöbbje az anyanyelvi fejlesztést is szolgálta.

Aki nem lép egyszerre...

Reggel 8 órakor a régi, hagyományos iskolai csengő hangjaira figyelve az alsós kisdíákok kíváncsian várták az iskola udvarán, mi lesz a feladatuk. Hirtelen megszólalt a sípszó, majd elhangzott az utasítás: felhívás a reggeli tornára. Különleges alkalom volt ez mind a tanulók, mind a tanárok számára, hiszen az osztályteremből kiszakítva, a friss levegőn tornázhattak velünk, tanító szakos hallgatókkal (1. kép).

1. kép

Együtt tornáztunk

Játék a szöveggel

Fontosnak tartottuk, hogy a gyerekek megismerjék a tanítók napjának valódi hagyományát, eredetét. Minden osztályban ugyanazt a szöveget dolgoztuk fel más-más módszerrel, a korosztálynak, az életkori sajátosságoknak megfelelően. Az első osztályban a szöveg rövidített változatát kapták meg a tanulók, akik főként vizuális és játékos formában találkozhattak a Gergely-járással. Zenehallgatással motiváltuk a diákokat, majd beszélgettünk a szövegről, és képek párosításával mélyítettük el az olvasmány

tartalmát. A gyerekek csoportokban dolgoztak, amit nagyon élveztek, és ami számunkra azért volt különösen izgalmas, mert ezen a napon próbálták ki magukat először csoportmunkában (2. kép). Jól tudtak együttműködni, és ügyesen oldották meg a feladatokat, például plakátot készítettek, ismeretlen szavakat párosítottak a jelentésükkel, ismétlő kérdéseket válaszoltak meg, majd a Gergely-járás jeleneteit is eljátszották (3. kép).

2. kép

Először dolgozunk csoportmunkában

3. kép

Elkészült a plakát

A második osztályban ráhangolódásként Activity játékkal indítottunk, amelyben a szöveg kulcsszavai – *kéregetés, éneklés, tanító, iskola* – szerepeltek. Ezután a gyerekek megismerkedtek a szöveggel, meghallgattuk a spontán reakciókat, beszélgettünk erről a népszokásról, és kvízkérdésekkel ellenőriztük a szöveg megértését (4. kép). Tanultunk két dalt is, amelyeket régen a Gergely-járók énekeltek az adománygyűjtés közben. Az óra végén játszottunk. Mindenki élvezte, hogy fakardot és süveget ragadhat, és visszarepülhet az időben, kipróbálhatja, milyen volt régen Gergely-napon vonulni és adományt gyűjteni maguk és mestereik számára.

4. kép

Mindenkinek van mondanivalója

A harmadik és a negyedik osztályban komolyabb kihívás elé állítottuk a diákokat. A szöveg megismerése után minden csoport izgalmas feladatlapot kapott, amelyben párosító, sorba rendező és képfelismerő feladatok voltak (5. kép). Reflektálásként a diákok megosztották egymással, hogy hasznosnak találják-e a Gergely-járást, illetve hogyan toboroztak volna óvodásokat az iskolába járásra.

5. kép
A feladatlapok megoldása közben

A palatáblától a tabletig

Az osztályokkal majdnem 100 évet mentük vissza az időben. Bemutattuk a gyerekeknek, hogy milyen volt az iskola régen, és milyen most. Filmrészletekkel szemléltettük a változásokat. Az *Abigél* című filmben megfigyelhettük például, hogy régen minden diáknak kötelező volt az egyenruha, vagy ha bejött a tanár, akkor mindenki vigyázzban és hangosan köszöntötte a pedagógust: „Jó napot kívánok, Isten áldásával!”

A gyerekek megnézték egy olyan kisfilmet, amely egy korabeli tanítási órát mutatott be: egy tanteremben négy osztály ült együtt a tanítási órán, minden padsorban más korosztályú nebulók, és a tanító úr, akit mesternek szólítottak, minden „osztállyal” külön foglalkozott, miközben a többiek más feladatot oldottak meg (6. kép). Több filmbeli jelenetet el is játszottunk az osztállyal, például azt, amikor bejött a tanító, és mindenki vigyázzban állva, hangosan köszöntötte. Kipróbáltuk azt is, hogy milyen egyenes derék, hátra tett kézzel ülni. Beszélgettünk a régi büntetésekről is, a számárpadtól kezdve a körmösön át a kukoricára térdelésig. Volt olyan osztály, ahol a régi tornaórák fegyelmezett, egységes gyakorlatait is kipróbáltuk. Sok-sok képet mutattunk be a régi iskolai eszközökről is, ilyen volt például a palatábla krétával és szivaccsal, az írka vagy a régi bőrből készült iskolatáska. Meglepő módon, de nagy örömünkre, a gyerekek sokat tudtak a régi iskola világáról.

6. kép
A régi-új iskola

Természetesen az új iskoláról sem feledkeztünk meg. Ebben a világban élnek a gyerekek, tudják, milyen, ezért inkább összehasonlítottuk a múltat a jelenel. Az elsősökkel például a *Tankocka* oldal segítségével készült feladatot oldottunk meg (1): két csoportba kellett rendezni a képeket aszerint, hogy időben melyik iskolába tartoznak. A másodosokkal vitát kezdeményeztünk, amelyben az egyik fél a régi iskola mellett, a másik pedig az új iskola mellett érvelt: melyik a jobb, melyikbe járnának szívesebben.

Anyanyelvi erőpróba

Az erőpróba témája a hagyományok, az ünnepek, a régi mesterségek voltak. A játékosságot szem előtt tartva állítottuk össze a kvíz évfolyamonként különböző feladatait, amelyeket a diákokkal együtt mi is nagyon élveztünk. Sok érdekes és izgalmas kihívásra került sor az osztályokban. Például: kirakó, Activity, állathangok felismerése, internetes játék (Kahoot), továbbá különböző feladatlapokon képek összekötése kifejezésekkel, szólások kiegészítése, betűk pótlása, mondatkiegészítés mesterségek nevével. Az osztályokban 4-6 fős csapatokban folyt a vetélkedő (7. kép). A verseny valamennyi közösségben igen szoros volt, de végül kialakult a sorrend (8. kép). A győztesek nagyon örültek az eredménynek, de a többi csapat sem csalódott, mert ügyesen dolgoztak, és ugyanúgy jutalomban részesültek, mint az első helyezettek.

7. kép
A csapatok vetélkedése

8. kép
Eredményre várva

Az én tanítóm

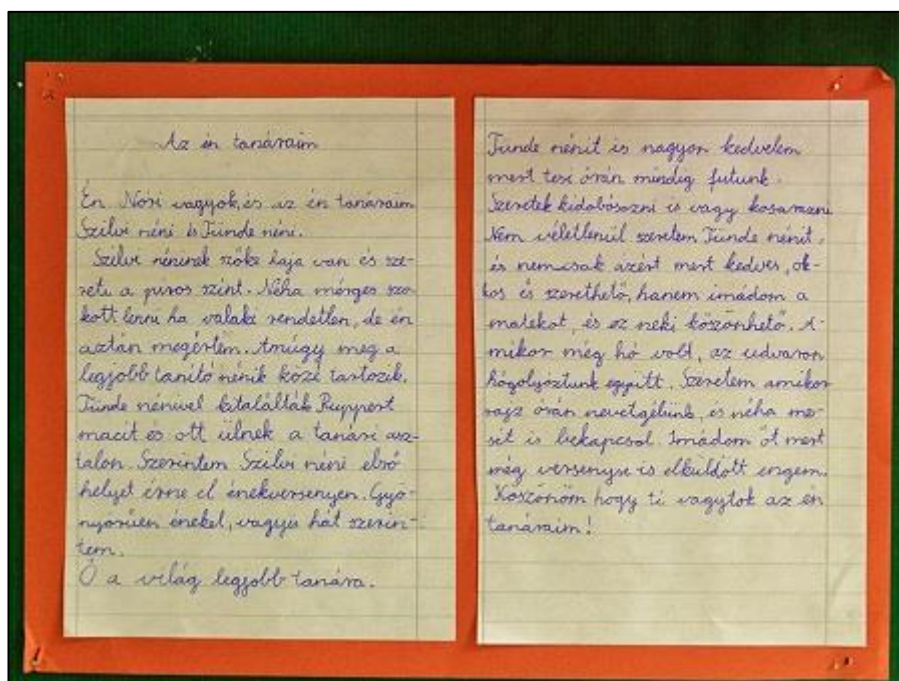
A napunk egy közös fórummal zárult kötetlen beszélgetés formájában. Ennek előzménye az volt, hogy a diákok fogalmazásokat, rajzokat készítettek *Az én tanítóm* címmel (9–10. kép). Leírták, hogy mi fontos nekik a tanítójukban, miért szeretik. Különböző jellemzések készültek, voltak közöttük megható és humoros fogalmazások is. Az első osztályosok videóüzenetben mondták el, mit gondolnak az

osztályfőnökökről. A nagyobbak fogalmazásaiból kiderült, hogy mindannyian felnéznek a tanítóikra, tisztelik és becsülik őket.

9. kép

Rajzban mondom el

10. kép

Szavakban mondom el

Megdöbbenő volt megtapasztalni az írásaikon keresztül azt, hogy mennyire ragaszkodnak saját tanítójukhoz, és érzékelné azt, hogy a gyermekek életében a tanítók adják az elsődleges mintát. A kedves mosoly, a következetesség és a segítőkészség az elsődleges tulajdonságok között volt, amelyet a gyerekek megfigyeltek és kiemeltek. Írásaikból kiderült az is, hogy milyen sokat jelent számukra egy simogatás, egy apró érintés. Többen kiemelték a tanórán kívüli foglalkozásokat és azt, hogy mennyire szeretnek ilyenkor a tanítóikkal lenni, játszani, beszélgetni. Tökéletes lezárása volt a napnak ez a fórum. Hasznos volt erről beszélni a már hosszú évek óta pályán lévő tanítókkal és a hallgatótársainkkal. Itt láthattuk igazán, éles helyzetben azt, hogy a gyermekek életében mennyire elengedhetetlen a jó tanítói minta és az, hogy szeressük a tanítványokat, mert ők mindezt érzik, jólesik nekik, és szükségük van rá.

Budapest, 2019. április 12.

Üdvözlettel:

Abóczki Dóra, Borka Tímea, Gáspár Aliz, Gerencsér Gitta,
Gosztola-Rendek Fanni, Göndöcs Mendi, Katila Elizabeth,
Kótai Lili, Krassza Ildikó Klaudia, Kurucz Sarolta, Pasqualetti Bettina

tanító szakos hallgatók
Károli Gáspár Református Egyetem
Tanítóképző Főiskolai Kar

Irodalom

(1) Tankocka. <http://learningapps.org/>. (2019. augusztus 30.)

Abóczki, Dóra et al.: A tradition revived

Az írás szerzőiről

Abóczki Dóra
Borka Tímea
Gáspár Aliz
Gerencsér Gitta
Gosztola-Rendek Fanni
Göndöcs Mendi
Katila Elizabeth
Kótai Lili
Krassza Ildikó Klaudia
Kurucz Sarolta
Pasqualetti Bettina

tanító szakos hallgatók
Károli Gáspár Református Egyetem
Tanítóképző Főiskolai Kar, Budapest